

# Verksamhetsplan med budget 2018.

**Förskolenämnden**

Beslutad av Förskolenämnden, den 5 december 2017

## Innehåll

<b>1. Förslag till beslut.....</b>	<b>3</b>
<b>2 Driftsnämndens planering .....</b>	<b>4</b>
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden .....	4
2.2 Verksamhetsåret 2018 .....	4
2.3 Framåtblick .....	7
<b>3. Reglemente och styrregler.....</b>	<b>9</b>
3.1 Uppdrag enligt reglemente .....	9
3.2 Driftsnämndens egna styrregler .....	9
<b>4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling .....</b>	<b>10</b>
4.1 Hållbar tillväxt .....	10
4.2 Människors egenmakt.....	13
4.3 Barn och ungas behov .....	13
4.4 Trygg välfärd.....	15
<b>5 Planering för nämndens resurser .....</b>	<b>16</b>
5.1 Ekonomi .....	16
<b>6 Planering för övriga åtaganden .....</b>	<b>20</b>
6.1 Kommunövergripande åtaganden.....	20
<b>Bilaga 1 Fem år i sammandrag .....</b>	<b>21</b>
<b>Bilaga 2 Driftsnämndens organisation .....</b>	<b>22</b>
<b>Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling.....</b>	<b>23</b>
<b>Bilaga 4 Begreppsförklaringar .....</b>	<b>23</b>
<b>Bilaga 5 Målvärde 2018 - intraprenader.....</b>	<b>24</b>

# 1. Förslag till beslut

Förskolenämnden och förvaltningen ska arbeta med att fullgöra sitt uppdrag<sup>1</sup> samt utveckla strategiområdena och säkra verksamhetsuppgifterna att tillhandahålla pedagogisk verksamhet och trygg omsorg. Alla barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden samt erbjudas en trygg omsorg. Förskolan ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för den gemensamma miljön. (Läroplan förskolan 98 rev 2010 samt Skollagen). Verksamhetsplanen innehåller indikatorer för resultatuppföljning och uppdrag som ska bidra till ovanstående beskrivning.

En god ekonomisk hushållning ska uppnås genom att verksamheterna ständigt arbetar med att utveckla, säkra och effektivisera för att möta Skollagens krav och samtidigt hålla en budget i balans.

Det är viktigt att programområdet verkar för hållbar utveckling socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Genus- respektive barnperspektivet finns närvarande i allt. Fortsatt hantering av verksamhetsplan med budget 2018 behöver mer ingående belysa de konsekvenser som kan uppstå, både juridiska, ekonomiska, personalmässiga samt effekter för målgrupperna.

## Förvaltningens förslag till Förskolenämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2018 för Förskolenämnden fastställs.
2. Ekonomiska principer avseende budget 2018 för Förskolenämnden fastställs.
  - Avvikelse från resursfördelningsmodellen genom avdrag för gemensamma kostnader och avsättning till planeringsreserv.
  - Tilläggsbeloppet för särskilda stödåtgärder fördelas under 2017 i enlighet följande:
    - 3 100 kr fördelas ut per barn
    - 614 kr per barn avsättning till en pott som fördelas ut till de förskolorna med barn som har väldigt stora medicinska eller fysiska behov.
3. Verksamhetsplan med budget 2018 överlämnas till programnämnd Barn & Utbildning för kännedom.

---

<sup>1</sup> Utifrån Programnämnd barn och utbildnings Programplan med budget 2018 och Kommunfullmäktiges uppdrag i Övergripande strategier och budget 2018 med plan för 2019-2020

## 2 Driftnämndens planering

### 2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Förvaltningen uppvisar återigen goda resultat i brukarenkät och har till och med ökat resultatet gällande vårdnadshavares nöjdhet med verksamheten på deras barns förskola. Vilket tyder på en kvalitativ och god verksamhet som också erbjuder en pedagogisk, omsorgsfull och trygg förskola. Det goda resultatet är viktigt att det förvaltas och att verksamheterna fortsätter sitt goda arbete.

Ett identifierat utvecklingsområde för Förskolenämnden är förskolans läroplan som ska revideras under 2018 där ytterligare fokus kommer att ligga på undervisningsbegreppet.

### 2.2 Verksamhetsåret 2018

Förskolenämndens budget utgår från den budget som Örebro kommunfullmäktige tagit beslut om; ”En växande kommun med nya möjligheter. Kommunledningen i Örebros övergripande strategier och budget 2018 med plan för 2019–2020” samt ”Programplan med budget 2018 för Programnämnd barn och utbildning”.

#### **En förskola för lärande, utveckling och trygghet**

Det livslånga lärandet börjar i förskolan. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan är viktig för att stödja och främja barns språkutveckling. Tidiga insatser till stöd och uppföljning ska sättas in redan tidigt i utbildningsåren. Samarbete ska ske med förskoleklass och grundskola för att alla barn och elever ska ha behörighet till gymnasieskolan. Örebro kommun ska arbeta långsiktigt med att minska barngruppernas storlekar och öka personaltäteten. Samarbetet mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem ska fortsätta utvecklas så att barnens utveckling och lärande stöds i ett långsiktigt perspektiv. En förenkling av kösystemet till förskolan är infört och arbetet med att ytterligare förenkla och öka tydligheten i systemet fortsätter.

- Förskolan skall fortsätta arbeta för att möta familjers behov av omsorg under hela dygnet, fränsett de tre dagar per år som förskolan håller helt stängt; julafton, nyårsafton och påskafton.
- Förskolan ska vara flexibel och anpassas till föräldrars arbetsvillkor så långt som möjligt.
- Fortsätta utveckla digitaliseringen inom förskolan.
- Fortsätta arbetet för att vårdnadshavare ska kunna använda sig av e-tjänster t ex genom utveckling av Unikum och digitalt närvarosystem.

- Fortsätta att vidareutveckla arbetet kring kunskaps- och undervisningsbegreppet i förskolan
- Skapa förutsättningarna för implementeringen av den nya resursfördelningsmodellen.
- Förskolenämnden fortsätter att arbeta med de uppdrag som finns i de handlingsplaner som berör förskolan.
- Örebro kommun ska långsiktigt minska barngruppernas storlekar och öka personaltätheten.

### **Pedagogisk omsorg**

Alla föräldrar som vill välja andra omsorgsalternativ än förskola ska kunna göra detta. Det är viktigt att stärka föräldrarnas makt över sin livssituation. Pedagogisk omsorg ska fortsätta att erbjudas i Örebro kommun, och kommunen ska informera om att möjligheten till pedagogisk omsorg finns.

### **Topp 25 2025**

För att fler elever som slutar åk 9 skall komma in på ett nationellt gymnasieprogram krävs insatser för att stärka förskolepedagogikens roll och arbetet i förskolan. Arbetet med Topp 25 2025 ska därför vara en röd tråd från förskolan, ända upp till gymnasieskolan. Alla är viktiga för att målet ska nås, från barn och elever till politiker, pedagoger, fritidspedagoger, skolledare, elevhälsa och andra vuxna i skolan. För att bredda förankringen kommer vårdnadshavare, elever och övriga medborgare att kunna följa arbetet, bland annat via bloggen Pedagog Örebro.

- Förskolan ska ge barn en god pedagogisk grund att stå på inför fortsatt skolgång. Förvaltningen har uppdrag att vara delaktiga i och bidra till arbetet med Topp 25 2025.

### **Kompetensförsörjning**

Örebro kommun växer och står inför den största utbyggnaden av för- och grundskolan sedan 1960-talet. Fler barn innebär att behovet av förskoleplatser ökar. Bristen på förskollärare och barnskötare är en nationell utmaning. Därför behöver kompetensförsörjningen till förskolor säkerställas genom strategiskt och långsiktigt arbete.

- Analysera och följa upp effekterna av kompetensförsörjningsplanen för att se eventuella effekter och anpassning av aktiviteter kopplat till den.

### **Kostnadsfri förskola**

En likvärdig förskola där man kan se och möta barn och ungdomars olika behov är oerhört viktig för att alla barn skall beredas möjlighet till kunskap och lärande. Faktorer som familjens inkomst, föräldrars utbildningsbakgrund och var man bor påverkar de framtida möjligheterna. Därför är barn och ungas uppväxtvillkor och behov prioriterat i Örebro kommuns verksamhet. Förskolan skall arbeta kompensatoriskt för att alla barn i verksamheten får tillgång till dess aktiviteter

och lärande. Örebro kommun har beslutat att alla aktiviteter som den kommunala förskolan erbjuder ska vara kostnadsfria för alla barn. Det innebär att förskolan står för alla kostnader som kan uppstå i samband med aktiviteter och utflykter, så som pulka, hjälm, matsäck, lucikläder m.m.

- Införandet av ”kostnadsfri förskola” skall följas upp under våren 2018.

### **Giftfri förskola**

Att slippa utsättas för farliga ämnen borde vara en självklarhet för barn – vår framtid. Små barn exponeras mer för olika ämnen och är dessutom extra känsliga för kemikalier eftersom deras kroppar inte är färdigutvecklade. Under hösten 2016 påbörjades ett systematiskt arbete för att arbeta med giftfri förskola. Förskolenämnden avsatte då, utöver medel från kommunstyrelsen 1,3 miljoner kronor till arbetet med Giftfri förskola. Arbetet är långsiktigt och ingår i kommunens övergripande arbete; ”Strategi för ett giftfritt Örebro”.

- Förskolan ska fortsätta verka för en giftfri miljö och minska klimatpåverkan utifrån beslutade handlingsplaner.

### **Trygghets- och värdegrundsarbete**

En trygg uppväxtmiljö är avgörande för hur barn och ungdomar senare klarar vuxenlivet. Ett målmedvetet och kontinuerligt arbete för att tidigt upptäcka, utreda och förhindra mobbning och kränkande behandling ska ske på alla förskolor i Örebro. Vårdnadshavare ska kontaktas omgående vid händelse av kränkande behandling.

- Värdegrundsarbetet ska vara grundläggande i förskolans och skolans vardag för en trygg miljö och för arbetsro.
- Fortsätta att utveckla det normkritiska förhållningssättet på ett systematiskt sätt.
- Fortsätta arbeta med riktlinjerna för barn- och elevhälsan i verksamheterna under 2018.

### Måltider i förskolan

Förskolenämnden följer och arbetar med de av Örebro kommun uppsatta klimatmål som säger att andelen ekologisk mat i kommunens verksamheter ska vara 80 procent 2020, att matsvinnet ska halveras från 2008 till 2020, att klimatpåverkan från lunchmåltider tillagade i den egna verksamheten ska, genom val av råvaror, halveras från 2008 till 2020.

Vi har även politiska mål för etiska inköp eftersom Örebro sedan 2007 är diplomerad som en Fairtrade city. 100 procent av bananer, kaffe, te, drickchoklad samt 50 procent av kakor, choklad och konfektyr ska vara etiskt märkta till 2017. Under 2017 avsatte Förskolenämnden 0,5 miljoner kronor till förskolorna för stimulans och kompensation för förskolornas Fairtrade-inköp.

- Förskolenämnden ska, tillsammans med Grundskolenämnden, under våren 2018 ta fram gemensamma riktlinjer för den mat som serveras i för- och grundskolan.
- Fortsätta arbetet med att nå 80 procent ekologiska inköp fram till år 2020.
- Fortsätta verka för att öka andelen Fairtrademärkta varor, som en del i arbetet för hållbar social, ekologisk och ekonomisk utveckling.

### Lärande i förskolan

Förskolan är sedan 2011 en egen skolform. Förskolan ska lägga grunden för den första delen av det lärande som fortsätter resten av livet. Undervisningen sker under ledning av förskollärare, men det kan också finnas annan personal för att främja barnens utveckling och lärande. Under våren 2018 kommer en ny läroplan för förskolan, i vilket kunskaps- och utbildningsbegreppet klarläggs, vilket innebär en än mer tydlig lärandeinriktning för förskolan.

- Fortsätta arbeta med att vidareutveckla arbetet kring kunskaps- och undervisningsbegreppet i förskolan

## 2.3 Framåtblick

Läroplanen för förskolan som Skolverket ska revidera beräknas vara klar under 2018 vilket kommer medföra ett tydligare fokus på bland annat undervisningsbegreppet. Verksamhetscheferna kommer tillsammans med förskolechefer kommer under året fortsätta det påbörjade arbetet med undervisningsbegreppet och planerar inför revideringen av läroplanen.

Förvaltningen för förskola och skola i Örebro kommun har tagit beslut om att inleda ett treårigt samarbete (FoU-program) med forskningsinstitutet IFOUS med syfte att utveckla och undersöka hela kedjan från system/förvaltningsnivå till barngrupp. Genom ett inledande samarbete med IFOUS så är den önskade effekten att det ska ske på vetenskapliga grunder och i samverkan med dem arbeta fram utvecklad kunskap, nya förhållningssätt och arbetsmetoder inom området undervisning i förskolan.

Arbetet med kompetensförsörjningsplanen fortsätter med de aktiviteter som är kopplade till den. Kompetensförsörjningsarbetet har som mål att få en fullständig bild över befintlig kompetens och framtid kompetensbehov samt att planera och genomföra aktiviteter för att förebygga och åtgärda ett eventuellt kompetensgap. Det kommer dock att behövas en analys av de aktiviteter som genomförts hittills och vilken effekt som kan ses i nuläget alternativt kommer att ge framtida effekter.

För att kunna möta vårdnadshavares behov av omsorg under hela dygnet så ställs det krav på hög flexibilitet och tät samarbete mellan verksamhetschefer, lokalplanerare, köhandläggare samt vid personalplanering. Fortsatt arbete pågår med ständigt utreda och följa vårdnadshavares behov av förskoleplats för att kunna vara flexibla i erbjudandet av förskoleplatser. För att underlätta hantering av detta behövs det utvecklas och utökas utbudet av e-tjänster som stödjer både medborgarna och verksamheterna.

Inom Förvaltningen förskola och skola har satsningen på "Digitalt först" påbörjats genom en workshop med verksamhetschefer, förskolechefer och digitaliseringsutvecklare. På workshopen har ett antal utvecklingsområden med digitala förtecken identifierat. Dessa tillsammans med pågående/planerade aktiviteter ska fungera som underlag för en framtida handlingsplan. Flera av de identifierade utvecklingsområdena har redan påbörjats såsom det fortsatta utvecklandet av Unikum som kommunikationsplattform och införandet och implementeringen av ett digitalt närvaroschema.



## 3. Reglemente och styrregler

### 3.1 Uppdrag enligt reglemente

Förskolenämnden ingår i programområde Barn och utbildning och fullgör kommunens uppgifter i egenregiverksamheter avseende förskola, öppen förskola, omsorg under tid då förskola inte erbjuds samt pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola.

### 3.2 Driftnämndens egna styrregler

Nämnden följer den kommunövergripande styrmodellen och de kommungemensamma styrreglerna. De enheter som är intraprenader regleras enligt särskilt upprättade avtal.

Nämndens delegationsordning<sup>2</sup> anger i vilka ärenden och till vilken befattning beslut delegeras.

Programnämnd barn och utbildning fördelar resurser till Förskolenämnden utifrån en resursfördelningsmodell för förskoleverksamhet. Avstämning av antal barn görs utifrån fastställda måttillfällen under året. Förskolenämnden beslutar om avvikelser från resursfördelningsmodellen, se kapitel 5.

#### 3.2.1 Driftnämndens resultatbedömning av enheterna

Förskolenämnden bidrar, inom sitt verksamhetsuppdrag, till utvecklingen av samtliga av kommunfullmäktiges fyra strategiska områden och för dem angivna målområden. Enligt kommunens styrmodell anger kommunfullmäktige i Övergripande strategier och budget de indikatorer som ska utgöra grunden för analyser och redovisning av kommunens resultat och utveckling för angivna strategiska områden och målområden. Bedömningen av nämndens resultat och bidrag till kommunens utveckling grundas på resultaten från årets aktiviteter, indikatorernas utfall samt analys av vidtagna åtgärder. Uppnådda resultat och effekter för barn och vårdnadshavare är avgörande i resultatbedömningen. I bilaga 5 framgår resultatbedömning för överfört resultat gällande intraprenaderna.

Kostnadsläget stäms av med verksamheterna inför varje prognostillfälle och nämnden får vid varje sammanträde en ekonomisk månadsuppföljning. Enheter som riskerar en negativ budgetavvikelse följs upp månatligen av verksamhetschef och ekonom.

---

<sup>2</sup> Ärendenummer Fö 17/2015

## 4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Förskolenämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och god ekonomisk hushållning. Verksamhetsutvecklingen ska utföras med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs i grunduppdraget och uppnås om kommunen utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också god planering av varje nämnds resurser.

### Läsanvisning

Här sammanfattas de åtaganden nämnden har för att bidra till utveckling och resultat inom Kommunfullmäktiges strategiska områden (grön markering) med fastställda mål (blå markering). Driftnämndens uppdrag utgår från reglementet för nämndens grunduppdrag och programplan för planeringsåret. För varje mål (blå markering) anges indikatorer, som signalerar i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag. Angivna utvecklingsuppdrag förväntas bidra till ökad måluppfyllelse.

### 4.1 Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2018: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerade vardag.

Mål: Invånarna i Örebro ska ha goda förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden och fler ska ha ett arbete

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
DN	Andel vårdnadshavare som får barnomsorgsplats tillgodosedd inom fyra månader.	100	100	100

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Möjliggöra att vårdnadshavare får barnomsorgsplats så att de kan ta ett arbete och eller studera	Genom att uppfylla uppdraget med barnomsorgsplats i tid, underlättar förvaltningen för vårdnadshavare att kunna tacka ja till arbete eller studier.
DN	Implementera de nya riktlinjerna för förskola under 2018 under förutsättning att beslut tas av programnämnd Barn & utbildning.	

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Örebro kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Förskolan ska fortsätta arbetet med att verka för giftfria miljöer.	En giftfri förskolemiljö bidrar till minskad klimatpåverkan och förbättrar förutsättningarna för en god hälsa för båda barn och personal.

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen, och utbudet av e-tjänster ska öka

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
DN	Fortsätta arbetet för att vårdnadshavare ska kunna använda sig av e-tjänster.	Kommunikationsplattformen ökar vårdnadshavarnas möjlighet till samverkan och kommunikation samt skapar en likvärdighet då alla förskolor använder samma verktyg. Även andra e-tjänster för att på ett enkelt sätt använda kommunens tjänster bidrar till att förenkla vårdnadshavarnas vardag genom exempelvis lättillgänglighet och förkortade svarstider.

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
DN	Andel enheter med HME-värde på minst 78 <sup>3</sup>	87,1	81,3	Öka
DN	Anställningstrygghetsindex <sup>4</sup>	75	Öka	Behålla
DN	Andel chefer med 10-30 medarbetare, procent, nytt mått så mätthistorik saknas <sup>5</sup>	33	Behålla	Öka

<sup>3</sup> Andel enheter/svarsgrupper med HME-värde på minst 78\* per mättillfälle,\* Rikssnitt för kommuner 2016

<sup>4</sup> Indexet består av nyckeltalen: Andel timavlönade årsarbetare av totalt antal årsarbetare, antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare, andel tillsvidareanställda personer av antal månadsavlönade personer, andel personer med heltidsanställning av antal månadsavlönade personer.

<sup>5</sup> Andel chefer (B, C) som har 10-30 tillsvidareanställda medarbetare per mätdatum.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Under 2018 ska Förskolenämnden tillsammans med Programnämnden arbeta fram en modell för "Barnskötarlyft".	Ska leda till att fler får chansen att kombinera arbete med utbildning till barnskötare.
DN	Förvaltningen får i uppdrag att utveckla strategier för bemanning i förskolan.	
DN	Förvaltningen får i uppdrag att analysera och följa upp effekterna av kompetensförsörjningsplanen.	Analysera och följa upp effekterna av kompetensförsörjningsplanen för att se eventuella effekter och anpassning av aktiviteter kopplat till den.
Hela mandatperioden		
KS	Arbeta för att behålla och rekrytera behörig personal utifrån en växande kommun.	Kompetensförsörjningsplanens många aktiviteter bidrar till att behörig och kompetent personal bemannar förskolorna.

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Nämndernas ramavvikelse, mnkr.	12,2	6,3	+/- 0

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Öka medvetenheten om resursfördelningsmodellerna och arbetet med ekonomi på alla chefsnivåer i samverkan med Programnämnden.	

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

## 4.2 Människors egenmakt

Ur ÖSB 2018: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Arbeta för ökat medborgarinflytande och om tillämpligt, utse områden där medborgardialog kan genomföras.	Bidrar till ett mer demokratiskt klimat och större tillit från medborgarna till tjänstemän och politiker.

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Utse område för gender budgetanalys och genomföra denna.	Målet är att säkerställa att service ges på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar.

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

## 4.3 Barn och ungas behov

Ur ÖSB 2018: Alla barn förtjänar en god barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete med såväl fysisk som social och psykisk ohälsa, kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

Mål: Alla elever i grund- och gymnasieskolan ska ges förutsättningar att klara kunskapsmålen

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
DN	Förvaltningen fortsätter arbetet med att vidareutveckla arbetet kring kunskaps- och undervisningsbegreppet i förskolan.	Bidrar till ett tydligare fokus på kunskap och utbildning.

DN	Under året implementera den reviderade läroplanen i förskolan.	
----	--	--

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Förskolan ska vara en omsorgsfull och trygg plats för barnen, med god pedagogisk verksamhet

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Personaltäthet, antal barn per årsarbetare inom kommunal förskola.	5,2	Behålla	Behålla
PN	Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns förskola, andel.	Totalt 91 F 92 P 90	Totalt 93 (Utfall)	85-100
PN	Mitt barn får det stöd och hjälp som behövs, andel.	Totalt 88 F 89 P 87	Totalt 88 (Utfall)	85-100
DN	Andel legitimerade förskollärare (årsarbetare), redovisning sker årligen på föregående års nationella siffror.	49	46	Behålla

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Förskolan ska bidra till skolutveckling tillsammans Topp 25 2025.	Förskolan ska ge barn en god pedagogisk grund att stå på inför fortsatt skolgång. Förvaltningen har uppdrag att vara delaktiga i och bidra till arbetet med Topp 25 2025.
PN	Påbörja en digital handlingsplan utifrån den nationella it-strategin.	
PN	Säkerställa att varje barn får det stöd som barnets speciella behov kräver inom ramen för tilläggsbeloppet.	
DN	Tydliggöra yrkesroller i förskolan och ansvar för förskolläraren.	
DN	Följa upp och säkerställa att de flerspråkiga barnens språk ingår i förskolans dagliga arbete.	Flerspråkiga barn ska uppmuntras att använda sitt språk i förskolan.
DN	Förvaltningen får i uppdrag att följa upp den teckenspråkiga miljön och dövkompetensen på Klöverängens förskola.	
<b>Hela mandatperioden</b>		
KS	Ett långsiktigt arbete ska ske för att minska barngruppernas storlek och öka personaltätheten.	Arbetet ska bidra till bra förutsättningar för den pedagogiska verksamheten samt skapa en god arbetsmiljö för både barn och personal.

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
DN	Utifrån framtagna riktlinjer för en kostnadsfri förskola ska en uppföljning ske.	Uppföljningen ska säkerställa att arbetet sker och påvisa eventuella svårigheter eller uppkomna utmaningar vilket kan föranleda en revidering av riktlinjerna alternativt andra åtgärder.

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

#### 4.4 Trygg välfärd

Ur ÖSB 2018: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet och då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Mitt barn känner sig trygg i förskolan, procent.	Totalt 94 F 95 P 93	Totalt 96 (Utfall)	85-100
PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter		
DN	Analysera barn- och elevhälsoarbetet på huvudmannanivå för att identifiera utvecklingsområden.	Främja samverkan kring barns och elevers lärande, hälsa och utveckling.		

\*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

## 5 Planering för nämndens resurser

Förskolenämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet (se kapitel 3) och god ekonomisk hushållning. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi. Övriga resurser (medarbetare, lokaler och IT) beskrivs under relevanta mål i kapitel 4.

### 5.1 Ekonomi

I kapitel 4 sammanfattas planeringen för hur nämnden ska bidra till effektivitet, dvs. att Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar. I det här avsnittet redogör nämnden för de ekonomiska förutsättningar de har under det kommande verksamhetsåret.

#### 5.1.1 Driftnämndens samlade ekonomi

Förskolenämnden har 2018 en budgettram på 794 457 tkr baserad på antal barn inskrivna i förskolan den 15 oktober 2017 (7 135 barn). I budgetramen ingår också anslag för förskola helg, kväll och natt med totalt 6 550 tkr samt ett anslag på 600 tkr för nämndens politiska verksamhet. I bidragsnivån för 2018 ingår effekter av 2017 års löneöversyn. Medel för den generella löneöversynen för 2018 kommer att fördelas ut senare under året. Medel för lönepolitiska prioriteringar därutöver finns reserverade under kommunstyrelsen och fördelning sker senare under 2018.

<b>Förskolenämnd</b> <i>Belopp i tkr</i>	<b>Budget 2018</b>
<b>Politisk verksamhet, anslag</b>	<b>-600</b>
<b>Pedagogisk verksamhet</b>	<b>-793 857</b>
Förskola, resursfördelningsmodell baserat på barnantal 2017-10-15	-787 307
Väster Park, förskola helg, kväll och natt, anslag	-6 550
<b>Nettokostnad</b>	<b>-794 457</b>

#### Resursfördelningsmodell för förskolan<sup>6</sup>

Resursfördelningsmodellen för förskolan styr fördelningen till förskolan utifrån antal barn, åldern på barnen, barnens närvarotid samt deras socioekonomiska förutsättningar. Därutöver får driftnämnden tilldelning för förskola som tar emot barn som är döva eller har en hörselnedsättning, tilldelning till enavdelningsförskolor på landsbygden, startbidrag till nya förskoleavdelningar samt ett tilläggsbelopp per barn för särskilt stöd.

<sup>6</sup> Ersättningsnivåer 2018 enligt Resursfördelningsmodell för förskola, bou 2359/2017



### Avvikelser från resursfördelningsmodellen

Förskolenämnden ska besluta om avvikelser från modellerna och det som föreslås är att enheterna får avdrag för:

- gemensamma kostnader såsom förvaltningsledning, förvaltningsstöd, psykolog, företagshälsovård, friskvårdskuponger, tolkkostnader, bemanning, förskolebuss och övriga gemensamma kostnader. Intraprenadernas eventuella avvikelser från avdrag för gemensamma kostnader regleras i respektive intraprenadavtal.
- avsättning till planeringsreserven med 2 mnkr.

Fördelning av tilläggsbeloppet för särskilda stödåtgärder:

- 3 100 kr fördelas ut per barn
- 614 kr per barn avsättning till en pott som fördelas ut till de förskolorna med barn som har väldigt stora medicinska eller fysiska behov.

#### 5.1.2 Politiska prioriteringar

Nämnden har inför 2018 prioriterat att utöka det verksamhetsnära digitala stödet, att finansiera en permanentning av de sociala investeringarna El Sistema och Team Oxhagen samt att budgetera för en digital ateljé.

#### 5.1.3 Planeringsreserv för driftsnämnden

Planeringsreserven är till de politiska prioriteringarna som beslutas under året och till detta har nämnden avsatt 2 mnkr.

<b>Planeringsreserv Förskolenämnd 2018</b>	
<i>Belopp i tkr</i>	
<b>Avsatt till planeringsreserv 2018</b>	<b>-2 000</b>
<b>Kvarvarande planeringsreserv</b>	<b>-2 000</b>

#### 5.1.4 Effektiviseringskrav

Programområdet barn och utbildning har 2018 ett riktat effektiviseringskrav på 18 mnkr. Fördelning av omprövningskravet sker utifrån barn- och elevpeng och övrig verksamhet såsom anslagsfinansierade verksamheter. Samtliga verksamheter omfattas av omprövningskravet förutom lokaler och exempelvis skolskjutskostnader som är upphandlade. För förskolans del innebär detta en minskad ram med 717 kr per barn.

## 5.1.5 Enheternas budgetramar

Budget 2018 (baserad på barnantal 2017-10-15)	Budgetram 18-01-01 tkr
Fsk Marieberg	-19 815
Leklustan	-10 023
Mosjö	-6 892
Fsk Ekebergabacken/Heimdal	-18 809
Fsk Almby Södra G	-16 848
Fsk Näsby Ormesta	-15 767
Fsk Eklunda Stallbackeb Fårahe	-18 356
Fsk Äventyr Gåsapig Höskul	-12 352
Fsk Frö Tybble Lavend Sörbysk Galaxen	-17 572
Fsk Ekäng Lergök Kryddgård	-18 920
Fsk Gunghästen, Byggklossen	-12 798
Fsk Hopprepet, Trollskogen	-13 924
Fsk. Öster omr 1	-15 563
Förskolor söder	-15 728
Fsk. Norr omr. 2	-15 617
Fsk. Öster omr. 2	-15 147
Fsk Glanshammar	-25 087
Fsk. Norr omr. 3	-17 781
Förskolor Hovsta norra	-15 038
Förskola Hovsta södra	-11 356
Förskolor Dylta	-17 797
Förskolor Vivalla	-59 443
Förskolor Lundby	-18 229
Förskolan Björk-Haga	-24 704
Försk Blåmesen/Fasanen	-17 267
Lars Wivallius - förskola	-20 554
Vintrosa fsk	-17 578
Förskolor St.M/Odensbacken	-18 061
Förskolor Asker/Hamp/Kilsmo	-10 256
Tybblelunds förskola	-8 483
<b>Förskola totalt</b>	<b>-525 764</b>
Adolfsbergs fsk	-37 709
Norrby förskolor	-22 386
Förskolor Lillån	-37 861
Förskolor Varberga	-50 427
Rosta - förskola	-25 303
Förskolor Väster	-50 178
Garphyttans fsk	-12 866
<b>Intraprenad förskola totalt</b>	<b>-236 730</b>
<b>Förskola obekväm arb.tid</b>	<b>-6 534</b>
<b>Förvaltningsgemensamt</b>	<b>-22 829</b>
<b>Förskolenämnd</b>	<b>-600</b>
<b>Planeringsreserv</b>	<b>-2 000</b>
<b>TOTAL BUDGETRAM</b>	<b>-794 457</b>

### **5.1.6 Investeringar**

Alla enheter inom Förskolenämnden får meddela önskemål om investeringsmedel för inventarier och kommentera behovet. När en ny förskola öppnas tilldelas ett investeringsutrymme på 100 tkr per avdelning. Investeringar är förenat med kostnader i form av avskrivning och internränta på bundet kapital och denna kostnad måste rymmas inom enhetens tilldelade budgetram.

Investeringsbudgeten för 2018 avseende inventarier har ännu inte fördelats. Programnämnd barn och utbildnings totala investeringsanslag för inventarier uppgår till 50 mnkr och kommer fördelas under våren 2018 till förskolor och skolor utifrån deras behov.

## 6 Planering för övriga åtaganden

### 6.1 Kommunövergripande åtaganden

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Dessa åtagande kommer följas upp i delår 2 och årsberättelsen dels genom att nämnden genom en markering får visa om arbetet med åtagandet fungerar bra, kommer utvecklas eller om nämnden behöver stöd, dels i resultatdialoger.

Åtagande
<b>Klimatstrategi:</b> Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Klimatstrategin utförs
<b>Giftfri miljö:</b> Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Strategin Giftfritt Örebro utförs
<b>ANDT:</b> Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att mål, åtgärder och indikatorer tas fram enligt den drogpolitiska handlingsplanen
<b>Hållbar arbetsmiljö:</b> Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män utförs
<b>Grön miljö:</b> Nämnden ansvarar för att de åtgärder som fastställts i Grönstrategin utförs
<b>Digitaliseringsstrategin:</b> Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin.
<b>Jämställdhet:</b> Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs
<b>Barnfattigdom:</b> Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs
<b>Mänskliga rättigheter:</b> Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumenterna rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs
<b>JID:</b> Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i Jämställdhets och ickediskrimineringsplan utförs
Nämndens ansvarar för att <b>människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter</b>
Nämnden ansvarar för att <b>säkerställa att samverkan sker med det civila samhället</b>
Nämnden ansvarar för att <b>möjliggöra för människor att leva och verka på landsbygden</b>

## Bilagor

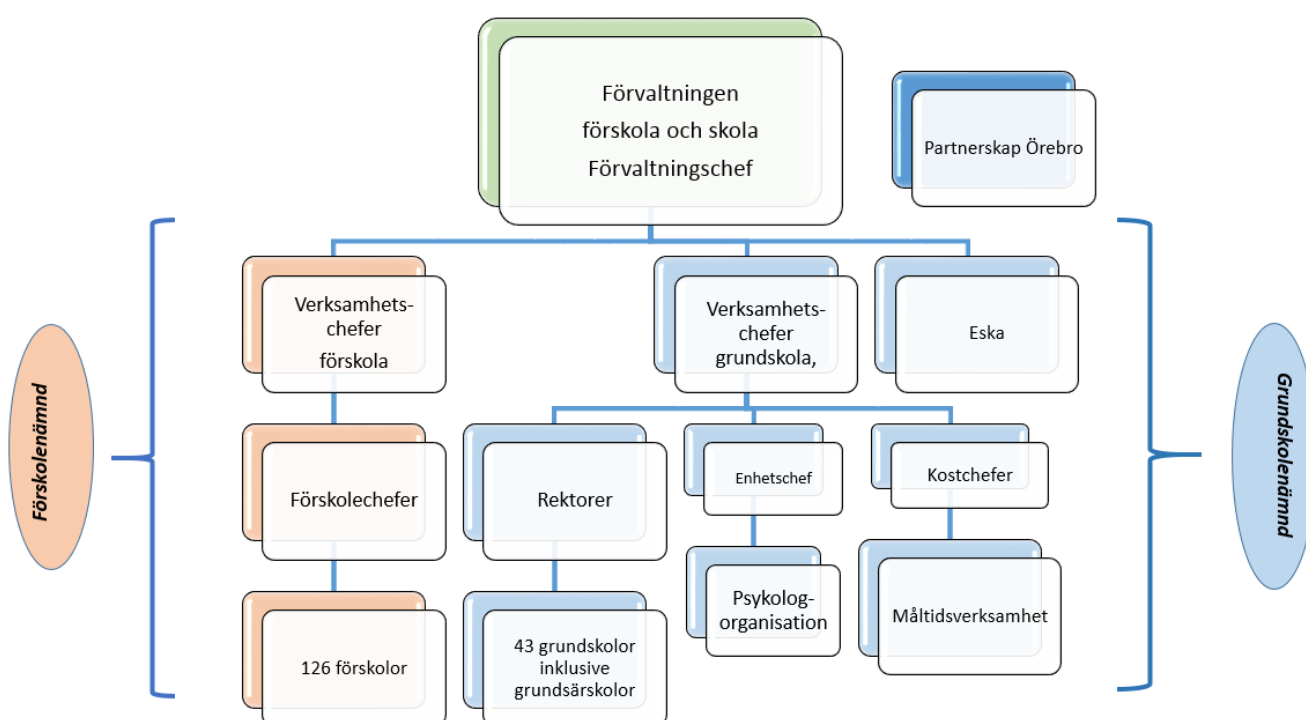
### Bilaga 1 Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Prognos 2017	Bedömning 2018
Folkmängd Örebro kommun 1-15 år	24 987	25 538	26 129	26 713	Öka
-varav 1-5 år	9 177	9 269	9 372	9 367	Öka
-varav 6-15 år	15 810	16 269	16 757	17 346	Öka
Förskoleverksamhet <sup>1)</sup>					
Antal barn i kommunal förskola	7 027	6 974	7 101	7136	Öka
- flickor	3 418	3 338	3 394	3424	Öka
- pojkar	3 609	3 636	3 707	3712	Öka
Antal barn i fristående förskola	945	1 027	1 119	1120	Öka
- flickor	477	513	555	557	Öka
- pojkar	468	514	564	563	Öka
Antal barn i kommunal pedagogisk omsorg	0	0	0	0	Oförändrat
- flickor	0	0	0	0	Oförändrat
- pojkar	0	0	0	0	Oförändrat
Antal barn i fristående pedagogisk omsorg	94	31	26	30	Öka
- flickor	50	13	15	14	Öka
- pojkar	44	18	11	16	Öka
Gruppstorlekar	17,1	16,6	15,6	15,9	Oförändrat
Anställda					
Andel anställda som anser att verksamhetsidén” Det goda mötet” bidragit till ett bättre bemötande mot barn, vårdnadshavare och kollegor	Ny fråga 2015	76	94	94	Oförändrat
- kvinnor	-	76	94	94	Oförändrat
- män	-	75	85	95	Oförändrat
Sjukfrånvaro i % av arbetstid	7,1	8,0	8,6	Öka	Oförändrat
- kvinnor	7,2	8,2	8,8	-	Oförändrat
- män	4,9	5,0	4,4	-	Oförändrat
Organisationsutveckling					
Antal intraprenader <sup>2)</sup>	3	6	7	7	Öka
Servicegarantier, resultat brukarundersökning, andel					
Du och ditt barn får en kontaktperson att vända er till	79	78	79	80	Oförändrat
-flickor	80	81	79		Oförändrat
-pojkar	78	76	79		Oförändrat
På min förskola finns ett olika forum, tex UNIKUM och föräldramöten där jag kan framföra mina åsikter.	Ny fråga 2017	Ny fråga 2017	Ny fråga 2017	93	Oförändrat
-flickor					Oförändrat
-pojkar					Oförändrat
Kostorganisation					
Säkerställa att mätning av andel matsvinnsker	Mätvärde saknas	72 % mäter		Öka	Oförändrat
Andel inköpta ekologiska livsmedel	45,5	53,1	63,3	Öka	Öka
Minskad köttanvändning i förskolan, Co2/kg mat	2,2	1,9	1,79	Minska	Minska

## Bilaga 2 Driftnämndens organisation

### Organisationsschema

Grundskolenämnden ingår i Programområde barn och utbildning och ligger organisatoriskt under Programnämnd barn och utbildning som i sin tur ligger direkt under Kommunstyrelsen. I förvaltningsorganisationen ingår grundskolan, grundsärskolan och RH verksamheten som en del i Förvaltningen förskola och skola, se organisationsskiss nedan. Partnerskap Örebro arbetar förvaltningsövergripande, men ligger organisatoriskt under Grundskolenämnden.



## Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling

Processen för styrning och uppföljning ska stödja verksamheternas arbete med att nyttja resurserna effektivt och tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Örebro kommuns huvudsakliga uppdrag är att erbjuda välfärd, service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare, i livets olika skeden. Ett annat viktigt uppdrag är att ha en ledande roll i arbetet med att utveckla Örebro och Örebroregionen i samverkan med andra aktörer – kort sagt att stärka kommunens varumärke för att understödja tillväxt, ökad sysselsättning och därmed en stärkt välfärd. För att lyckas med detta krävs en god styrning av verksamheten.

Styrningen sker utifrån fyra strategiska områden. Till respektive strategi knyts en rad målområden och mål som gäller för perioden 2016–2018. Varje år ska målen mätas av mot de av kommunfullmäktige beslutade indikatorerna. (Ur ÖSB 2018)

## Bilaga 4 Begreppsförklaringar

**Civila samhället:** Finns mellan den offentliga sektorn och det privata näringslivet; föreningar, frivilligorganisationer, familjer och individer som påverkar utifrån egen drivkraft (utan offentlig finansiering).

**Egenregi:** Den verksamhet som kommunen själv bedriver och är huvudman för, t.ex. kommunala skolor och gruppbostadser.

**E-samhälle:** Ett samhälle där medborgarna snabbt, enkelt och säkert kan sköta sina ärenden, få tillgång till information och ha möjlighet till inflytande genom digitala kontaktvägar.

**Gender Budget:** En metod för att synliggöra effekterna för kvinnor och män av offentliga budgetar. En analys av ett avgränsat område, som kan leda till förändringar i budgetering av offentliga medel.

**Indikatorer:** Ett nyckeltal, mätetal eller redovisning, som har ett målvärde utifrån kommunens styrmodell och som regelbundet följs upp.

**Intraprenader:** En kommunalt avgränsad verksamhet, t.ex. en skola, som bedrivs med särskilda överenskommelser som ger lite friare villkor än i den ordinarie kommunala regin.

**Konsekvensbedömning:** En analys över hur ett förslaget beslut påverkar klimat och folkhälsa, samt har genus- och barnperspektiv (d.v.s. påverkar de sociala, ekonomiska och ekologiska dimensionerna).

**Medborgardialog:** Möten mellan politiker och medborgare inför förändringar av delar av kommunen.

**Servicegarantier:** Utfästelser som kommunen gjort om vilken kvalitetsnivå våra tjänster skall ha. Det finns generella servicegarantier som gäller alla verksamheter och servicegarantier som är specifika för en verksamhet.

**Sociala investeringar:** Förebyggande insatser med långsiktiga effekter för ett minskat utanförskap. Detta innebär kostnader vid genomförandet men beräknas minska framtida kostnader och det sker tillsammans med olika aktörer.

## Bilaga 5 Målvärde 2018 - intraprenader

Intraprenad	Procentuell fördelning			
	50%	50%		
	Ramavvikelse tkr	60%	20%	20%
		Systematiskt kvalitetsarbete <sup>1)</sup>	Brukarfråga <sup>2)</sup>	HME-värde <sup>3)</sup>
		Målvärde	Målvärde	
<b>Lillåns förskolor</b> Lillåns förskola, Bettorps förskola, Klockarängen, Klöverängen	+/-0	Ja	≥80	≥80
<b>Norrby förskolor</b> Hästsken, Norrlunden, Pettersberg	+/-0	Ja	≥80	≥80
<b>Rosta förskolor</b> Hasselbacken, Kuben, Lilla Flotten, Murgrönan, Rostastugan, Tussilagon, Vintergatan	+/-0	Ja	≥80	≥80
<b>Förskolor Väster</b> Trollbacken, Brukets förskola, Nyckelpigan, Violen, Körsbärgården, Väster Parks förskola dag, Brolyckan, Marklyckan, Lagan	+/-0	Ja	≥80	≥80
<b>Adolfsbergs förskolor</b> Skutan, Skeppet, Glömmagården, Adolfsbergsskolans förskola	+/-0	Ja	≥80	≥80
<b>Varberga förskolor</b> Blåklinten, Emil, Emilia, Fantasia, Gränden, Hasselmusen, Paletten, Månstrålen, Växthuset	+/-0	Ja	≥80	≥80
<b>Garphyttans förskola</b> Förskola 1-4 åringar	+/-0	Ja	≥ 80	≥ 80
"Spåren" 5-7 åringar	+/-0	Ja	≥ 80	≥ 80

<sup>1)</sup>Systematiskt kvalitetsarbete utifrån läroplanen t.ex. Projektinriktat arbetsätt

<sup>2)</sup>Brukarundersökningsfråga till vårdnadshavare: "Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns förskola"

<sup>3)</sup>HME = Hållbart Medarbetar Engagemang, sammanvägt resultat av 9 frågor i Medarbetarenkäten.